

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 5991/2021
09.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Жељко Пецињачки, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Крајиновић, адвокат из ..., по тужби и противтужби ради вршења родитељског права и заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 592/19 од 23.02.2021. године, у седници већа која је одржана 09.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 592/19 од 23.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 491/18 од 05.06.2019. године, ставом првим изреке, заједничко дете парничних странака, мал. ВВ, рођен ...2012. године у ..., поверен је на бригу, чување и васпитање туженом -противтужиоцу као оцу који ће самостално вршити родитељско право. Ставом другим изреке, уређен је начин одржавања личних односа између малолетног детета и тужиле као мајке по моделу описаном као у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно 10.000,00 динара сваког 01.ог до 10.-ог у месецу за текући месец, почев од 17.02.2016. године као дана подношења тужбе па убудуће, док за то постоје законски услови или се обавеза не измени другом судском одлуком, исплатом на рачун законском заступнику малолетног детета, с тим што ће доспеле а неисплаћене рате платити одједном. Ставом четвртим изреке, одбачена је, као недозвољена, противтужба у делу преко досуђених 10.000,00 до тражених 12.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се малолетно дете повери тужилци на самостално вршење родитељског права, уреди начин одржавања личних односа између туженог и малолетног детета, обавезе тужени да на име доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно 40% од својих укупних месечних примања, сваког 01.ог до 10.-ог у месецу за текући месец исплатом на текући рачун тужиле од дана подношења тужбе док обавеза по закону траје или се не измени правноснажном судском одлуком. Ставом шестим и седмим изреке, одређене су привремене мере, којима је утврђен начин одржавања личних односа малолетног детета и тужиле као мајке по моделу ближе одређеном као у ставу шестом изреке и обавезана тужилца да на име свог доприноса за

издржавање плаћа месечно износ од 10.000,00 динара сваког 01.ог до 10.-ог у месецу за текући месец почев од дана доношења привремене мере 05.06.2019. године до убудуће, исплатом на рачун законског заступника малолетног детета. Ставом осмим изреке, одбијен је предлог за одређивање привремене мере туженог који се односи на издржавање малолетног детета за период до досуђеног 05.06.2019. године, а од траженог 01.04.2018. године и одређено да ће привремена мера важити до окончања поступка или до доношења нове привремене мере, као и да евентуално изјављена жалба не одлаже извршење решења и да се овом привременом мером мења привремена мера првостепеног суда од 15.05.2017. године у ставу другом изреке решења. Ставом деветим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се одреде мере заштите од насиља у породици и туженом забрани даље узнемиравање тужиле, прилазак њој, њеном месту становања и месту рада на удаљености мањој од 100 метара, као неоснован. Ставом десетим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 592/19 од 23.02.2021. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, петом, шестом, седмом и деветом изреке. Ставом другим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде другостепеног суда тужиле је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, како то произлази из навода ревизије.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. ЗПП у вези члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) у вези са чланом 202. Породичног закона, Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП на коју се указује у ревизији, с обзиром да је другостепени суд извођењем доказа на главној расправи употпунио чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, те на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа у међусобној вези утврдио све битне чињенице за одлуку о тужбеном и противтужбеном захтеву. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју ревидент у ревизији указује, није разлог за изјављивање ревизије, сходно члану 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су засновале ванбрачну заједницу 2012. године из које имају заједничко малолетно дете, ВВ, рођеног ...2012. године. Током трајања заједнице односи између странака били су праћени повременим конфликтима у виду свађа, услед којих је тужиле у мају 2014. године напустила ванбрачну заједницу и преселила се са малолетним дететом у домаћинство својих родитеља у Приликом једне посете ..., октобра 2015. године, тужени је малолетно дете одвео код себе у ..., од када дете живи код туженог. Тужени је малолетно дете

уписао у вртић, а потом и у предшколску установу. У међувремену малолетно дете је пошло у школу и сада је узраста 8 година, одличан је ђак и живи са оцем у изнајмљеном стану. Према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад град Ариље и налазу и мишљењу Комисије вештака Клинике за психијатријске болести „др Лаза Лазаревић“ од 18.07.2017. године оба родитеља имају адекватне родитељске способности за вршење родитељског права, док према систематизованом мишљењу Центра за социјални рад у Ариљу и Градског центра за социјални рад Београд-Вождовац од 15.01.2021. године вршење родитељског права треба поверити оцу. Ни један орган старатељства нема информацију о насиљу у породици. Тужени је запослен у МУП-у и месечно зарађује 67.000,00 динара. Трошкови месечног закупа стана туженог су 12.000,00 динара, месечне режије 5.000,00 динара, док су трошкови туженог за храну, обућу и одећу просечно 5.500,00 динара. Тужила ради као фризерка и певачица и месечно може да заради 30.000 динара. Живи у породичном домаћинству са родитељима и братом и њени трошкови за храну, обућу и одећу на месечном нивоу износе 10.000 динара, док је њен удео у режијама 5.000 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касациног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право доносећи побијане пресуде.

Правилно су нижестепени судови у смислу члана 266. став 1. и члана 270. Породичног закона, као и члана 3. став 1. Конвенције о правима детета, руководећи се најбољим интересом малолетног детета, малолетног ВВ поверили оцу – туженом на самостално вршење родитељског права. Елементи за процену најбољег интереса детета, између осталог су узраст и пол детета, зрелост детета, потреба детета (васпитање, у вези са становањем, исхраном, одевањем, здравственом бригом и др) и способност родитеља да задовољи утврђене потребе детета. Најбољи интерес детета као правни стандард се цени према околностима сваког конкретног случаја. Нижестепени судови су имали у виду да су оба родитеља подобна и компетентна за самостално вршење родитељског права, али да је отац, способан да препозна и задовољи потребе малолетног детета, а посебно потребу да у његовом одрастању и васпитању учествује и мајка као други родитељ, да на адекватан начин пружа потребну бригу и негу малолетном детету, обезбеђује му сигурност и стабилност и да са њим има изграђен стабилан и близак однос, као и да је малолетно дете адаптирано на средину у којој живи са оцем (у ... још од 2015. године), да се у тој средини добро осећа и да остварује позитивне образовне резултате. Имајући у виду све до сада наведено, као и да с обзиром на узраст, малолетно дете није способно да формира своје мишљење а да ризик од наступања штетних последица његовог измештања из средине у којој сада живи са оцем, постоји, правилан је закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено на самостално вршење родитељског права оцу – туженом. Код таквог стања, супротно ревизијским наводима, најбољи интерес малолетног детета правилно је утврђен сагласно Породичном закону.

Неосновани су ревизијски наводи којима се оспорава одлука о вршењу родитељског права, указивањем да је донета искључиво на основу мишљења органа старатељства и комисије вештака. Суд је сходно императивној одредби члана 270. Породичног закона, прибавио мишљења надлежних органа старатељства и комисије вештака, што је био дужан да учини, али је исте ценио у склопу са осталим изведеним доказима, руководећи се најбољим интересом малолетног детета у смислу члана 6. и

члана 266. Породичног закона, па је одлука о поверавању малолетног детета правилно донета и на закону заснована.

Најбољи интерес малолетног детета, правилно је процењен и приликом одлучивања о начину одржавања личних односа са мајком, правилном применом члана 61. став 1. Породичног закона и довољно образложен.

У односу на висину трошкова издржавања малолетног детета, која се ревизијом посебно не оспорава, Врховни касациони суд налази да је одлука о издржавању одређена у новцу донета у складу са чланом 160., 161, 162. и 163. Породичног закона, с обзиром да месечном сумом за коју је обавезана, тужилци неће бити угрожена њена егзистенција (нема других обавеза издржавања и радно је способна).

Врховни касациони суд је ценио и наводе ревизије којима се оспорава правилност одлуке о захтеву тужилце за одређивање мера заштите од насиља у породици и утврдио да су исти неосновани.

Насиље у породици је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице (члан 197. став 1. Породичног закона). Мере заштите прописане су чланом 198. Породичног закона. Имајући у виду наведено, правилно је становиште нижестепених судова да нису испуњени услови за одређивање тражене мере заштите од насиља у породици у смислу члана 197 и 198. Породичног закона, с обзиром да је утврђено да се не ради о насиљу, већ о ситуационим конфликтима насталим обостраним вербалним вређањем тужилце и туженог, до којих долази због непомирљивих разлика у њиховим карактерима и приступу решавања проблема услед престанка заједничког живота, а чији су актери подједнако и тужила и тужени, као и да између тужилце и туженог нема супериорне и потчињене стране. Нижестепени судови су имали у виду и чињеницу да странке више не живе заједно, као и да поред континуираног праћења породице, ни у једном од извештаја органа старатељства нема предлога за одређивање мера заштите од насиља у породици и да по поднетим пријавама тужилце против туженог није покренут кривични поступак од стране јавног тужилаштва. С обзиром на наведено, правилно је нижестепеним одлукама одбијен захтев за одређивање мера заштите насиља у породици.

Како се и осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане одлуке Врховни касациони суд је, на основу члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић